

สถานภาพทรัพยากรดิน และปัญหาดิน

ในพื้นที่โครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลลหหลวง

5.2 สถานะภาพทรัพยากรดินและแนวทางแก้ไข

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสถานะภาพทรัพยากรดินบริเวณพื้นที่โครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์ หนองพลับ-กัลลหหลวง สามารถสรุปปัญหาทรัพยากรดินในพื้นที่แยกตามสภาพพื้นที่และ คุณสมบัติของดิน พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้ (ตารางที่ 13 และภาพที่ 10)

5.2.1 ปัญหาดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ดอน เนื่องจากวัตถุดิบกำเนิดดินมีแร่ธาตุอาหารตามธรรมชาติน้อย ประกอบกับเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างต่อเนื่องติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ผลผลิตลดลง มีเนื้อที่รวม 16,242 ไร่ หรือร้อยละ 24.92 ของพื้นที่

แนวทางการแก้ไข

การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แกดินและปรับปรุงบำรุงดิน เช่น การไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานถั่วพุ่มอัตรา 8-10 กิโลกรัมต่อไร่ ถั่วพุ่มอัตรา 6-8 กิโลกรัมต่อไร่ หรือปอเทืองอัตรา 4-6 กิโลกรัมต่อไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืช) หรือร่วมกับปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก อัตรา 1-2 ตันต่อไร่ มีการใช้ผลิตภัณฑ์ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูกและมีระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ เช่น ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวคันดิน แนวหญ้าแฝกหรือแนวคันดินร่วมกับหญ้าแฝก เป็นต้น การปลูกไม้ผลควรขุดหลุมปลูก ขนาด 50x50x50 เซนติเมตร ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหิน หรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัมต่อหลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ใช้ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลง

5.2.2 ปัญหาดินลึกลับปานกลาง

เป็นดินลึกลับปานกลางถึงชั้นหินพื้นหรือชั้นเศษหิน ลูกรัง และก้อนกรวด ในความลึกภายใน 100 เซนติเมตร จากผิวดิน ประกอบกับเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างต่อเนื่องติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ผลผลิตลดลง มีเนื้อที่รวม 18,661 ไร่ หรือร้อยละ 28.63 ของพื้นที่

แนวทางการแก้ไข

การปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ควรเลือกพื้นที่ที่ค่อนข้างราบเรียบจัดระบบการปลูกพืชให้ หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตรา 2-3 ตันต่อไร่ หรือหวานเมล็ด ถั่วพุ่ม ปอเทือง แล้วไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืชเพื่อบำรุงดินและเพิ่มอินทรีย์วัตถุ โดยใช้ร่วมกับน้ำหมักชีวภาพ หรือปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม การปลูกไม้ผลควรขุดหลุม ปลูกขนาด 50x50x50 เซนติเมตร ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัมต่อหลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลง

5.2.3 ปัญหาดินตื้น

เป็นดินที่มีศักยภาพทางการเกษตรต่ำ เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงชั้นหินพื้นหรือชั้นเศษหิน และก้อนกรวด ในความลึกภายใน 50 เซนติเมตรจากผิวดิน เป็นอุปสรรคในการขนไของรากพืชและการไหลพรวน ทำให้ดินมีการดูดซับน้ำและธาตุอาหารต่ำ การเกาะยึดตัวของเม็ดดินไม่ดี เกิดการชะล้างพังทลายของดินได้ง่าย มีเนื้อที่รวม 9,548 ไร่ หรือร้อยละ 14.65 ของพื้นที่

ตารางที่ 13 ปัญหาของทรัพยากรดินบริเวณพื้นที่โครงการ

หน่วยแผนที่	ทรัพยากรดินปัญหา	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
1	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	15,242	24.92
2	ดินสีปานกลาง	16,661	27.24
3	ดินตื้น	8,533	13.95
4	พื้นที่ลาดชันเชิงชัน	6,006	9.82
5	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	6,310	10.32
6	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,664	5.99
7	พื้นที่น้ำ	4,741	7.75
รวมเนื้อที่		61,157	100.00

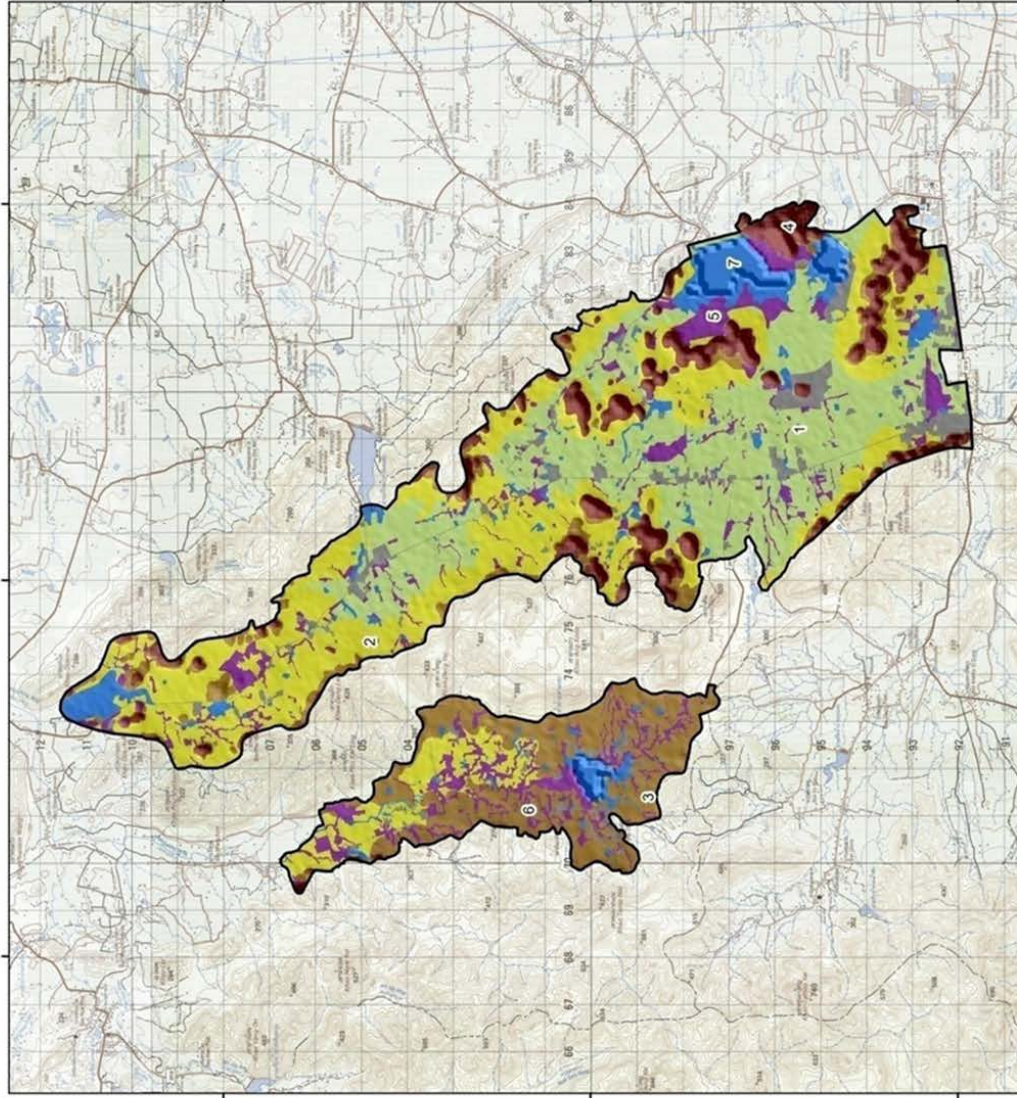
แนวทางการแก้ไข

การปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ควรเลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนามากกว่า 25 เซนติเมตร จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียน ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตรา 3-4 ตันต่อไร่ หรือ หวานเมล็ดถั่วพรว้า ปอเทือง แล้วไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูกพืชเพื่อบำรุงดิน และเพิ่มอินทรีย์วัตถุ โดยใช้ร่วมกับน้ำหมักชีวภาพ หรือปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม การปลูกไม้ผลควร ขุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือขุดหลุมขนาด 75x75x75 เซนติเมตร ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มี เศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 25-50 กิโลกรัมต่อหลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ใช้ปุ๋ย หมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลง

แผนที่สถานะภาพทรัพยากรดิน
โครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์
หนองพลับ-กัลดีหลวง

พื้นที่โครงการ เนื้อที่ 65,172 ไร่

พิกัดแผนที่	ทรัพยากรดินปัญหา	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
1	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	15,242	24.92
2	ดินกึ่งกลาง	16,661	27.24
3	ดินเค็ม	8,533	13.95
4	ดินตื้นแห้งแล้ง	6,006	9.82
5	ดินปนเกลือ	6,310	10.32
6	ดินที่ขรุขระและปนเกลือ	3,664	5.99
7	ดินน้ำ	4,741	7.75
รวมเนื้อที่		61,157	100.00

ภาพการนำเสนอข้อมูลสถานภาพทรัพยากรดิน และปัญหาดิน
ในพื้นที่โครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับ-กัลดีหลวง

